

գանուիլ դեռ ուխտաւորաց կարգին մէջ :

Փառաւոր հանդիսիւ կատարուեցաւ նաեւ երկուշաբթի աւուր եղած սովորական թափօրը, ի ներկայութեան բոլոր ուխտաւորաց և օտարազգի երեւելեաց :

— Ամսէ մի ի վեր է սուրբ Յակոբայ վանքը կը գանուի Ամերիկացի միացեալ Ահանգաց երեսօտիական յաղփոյ անդամ մեծահամբաւ միտար Պիտուէլ գիտնականը, որ մեծ ու արժանաւոր ընդունելութիւն գտած է Արքայան Հօր կողմէն : Իրեն բով ունի իբրև թարգման և մտերիմ՝ Յոսէպէի փոխ — հիւպատոս հանգուցեալ պարսն Յակօբ Ս. Սուրառեանի որդին՝ Սեծադատիւ պարսն Սրայիսն ազնիւ ու լեզուագէտ պատանին, որոյ միջոցաւ կը բաղէ յիշեալ միտար Պիտուէլ Հայոց ազգին վերայ խնդրած տեղեկութիւնները, որոնց խիստ մեծ համակրութիւն կը ցուցնէ : Աւրիշ անգամ առիթ պիտի ունենամք կրկին դառնալու սոյն նշանաւոր անձին վերայ ի պատճառս իւր խմբագրած ամսաթերթին, որ կ'ըսուի Eclectic Magazine.

Տասն և հինգ օրի չափ կենալէն յետոյ մեկնեցաւ միտար Պիտուէլ, որոյ գաղտեան պատճառն էր Ամերիկացի գաղթականաց և իրենց գործակատարին մէջ ծագած վէճը քննելու պաշտօնը :

— Ասկէ տասն և հինգ օր յառաջ Ապարեթցի մահմետական երիտասարդ մի ինքզինքը տպաննեց սուրբ քաղաքիս՝ Ասամակասի ըսուած դրան բով Տեղւոյն այլազգիք անմիջապէս բռնեցին իւր քաղաքակից յոյն ընկերը, և կատախարութեան մասնեցին իբրև մարդաստղան, թէպէտ և անձնաստղ

նը յայանի կրօնացիք թէ իւր բարոյա կան պատուոյն աւրուելուն անձամբ վրէժինդիր ըլլալ ուզելով ինքն էր իւր կենաց դաւաճանը, և ոչ ընկերը որ երբէք մեղանչած չունի :

— Անցեալ տարի, կրցիչէն ընթերցողք, յունիս ամոց մէջ սաստիկ բաղձութիւն մի մարտիաց անաստո գարձուց սուրբ երկրիս բոլոր սրտերն ու ծառատասնեքը, որոյ հետեւեցաւ չափազանց թանկութիւն ամէն ազգի ու տեղաց : Արկայ տարուցս բարեբերութիւնը ուրախ սրտիւ կ'աւետեմք ընթերցողաց, որ անցեալ տարուանէն խիստ աւելի ըլլալ կը հաստատեն : Ար պատմեն թէ գեղացիին մէկը իւր մէկ պղտիկ արօք աչքէ անցնելու երթալով ուր ցորեն սերմանած էր, սենեկով հասկերուն բարձրութիւն՝ քիչ մի ներս կ'երթայ ուր մինչև մէջքը կը հասնէին, և ուրախութեամբ զմայլած երբ քանի որ ներս կ'երթայ այնչափ բարձրացած կը գտնէ : Այլ քիչ մ'ալ խորը երթամ, կ'ըսէ ինքնիրեն, որ մինչև գըլըլս ծածկէ, ու գեղը դառնալուս պարձանօք պատմեմ բարեկամացո՞ ըսելով քիչ մ'ալ կը յառաջէ՝ ուր երկիրը քիչ մի խորացած էր, ու յանկարծ հասկերուն տակը պահուրտած օձ մի ելնելով տաքը կը խամնէ, ու խեղճ գեղացին կիտամեռ տուն դարձած հոգին կ'աւանգէ և ուրախութիւնը իւր սրտին մէջ իւր հետը կը մտնի :

Վ. ՌԻՊԱԿ

Նախորդ թուոյն 43 երես, առաջին էջ և տասներորդ տողը կարդա՝ ի 12 դեկտեմբերի 1817 ր :